

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 036 114/99-2453
Signatura: vc6bs104.doc

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Nymburk

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Hořátev, okres Nymburk
Hořátev 79 289 13 Sadská

Identifikátor ředitelství: 600 050 955 IZO: 002 962 756

Ředitel školy: Milan Vydra

Zřizovatel: Obec Hořátev Hořátev 17 289 13 Sadská

Příslušný školský úřad: ŠÚ Nymburk Komenského 1254 288 00 Nymburk

Termín inspekce: 6. květen 1999

Inspektor: Jaroslav Richter

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, řízení školy, podmínky a průběh vzdělávání.

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, výroční zprávy o činnosti školy ve šk. r. 1996/1997 a ve šk. r. 1997/1998, výroční zprávy o hospodaření školy v roce 1997 a 1998, Rozhodnutí školského úřadu o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 54/98 ze dne 1. října 1998, Rozhodnutí MŠMT ČR o povolení výjimky z počtu žáků dle § 6 odstavce 3 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů č. j. 17 462/89-22 ze dne 18. května 1998, Oznámení zřizovatele školskému úřadu o zřízení 5. ročníku od 1. září 1999 ze dne 8. ledna 1999, přehled demografického vývoje obce a její spádové oblasti, katalogové listy žáků 5. ročníku ZŠ Nymburk, Tyršova ulice, interní statistické materiály okresního pracoviště ČŠI, vlastní hospitační záznamy, vzorky sešitů a žákovských knížek žáků.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

A) ŘÍZENÍ ŠKOLY

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ke dni konání inspekce bylo ve škole zapsáno 17 žáků. Ministerstvo školství přiznalo škole výjimku z počtu žáků (viz seznam materiálů) do šk. r. 2000/2001. Ani po uplynutí tohoto období však, podle demografické studie vývoje obce, nedosáhne průměrný počet žáků ve třídě počtu stanoveného zákonem. Nejdůležitějším koncepčním záměrem ředitele školy proto je, trpělivou denní prací učitelů se žáky, přesvědčovat všechny rodiče o dobrých výsledcích školy, o její prestiži a významu pro obec a tím i usilovat o udržení co největšího počtu dětí v místní škole. Z téhož důvodu bude ve škole zřízen od 1. září 1999 i pátý ročník a ke stejnému datu nastoupí do školy učitelka, která během nového školního roku dokončí dálkové studium pedagogické fakulty (ve škole tak budou pracovat učitelé se 100 % odbornou a pedagogickou způsobilostí). Rovněž vychovatelka ve školní družině bude splňovat oba kvalifikační předpoklady.

Hlavním cílem krátkodobého plánování je zajistit tradiční školu v přírodě a dalších 12 až 15 akcí výchovného charakteru, které vhodně doplňují základní vzdělávací program a téměř pravidelně se v každém školním roce opakují (viz část B 7).

Dlouhodobá koncepce školy je jasně stanovena. Krátkodobé neformální plánování vychází z tradic a aktuálních potřeb či situace ve škole a v obci. Kvalita, efektivnost a realizace plánování mají v podmínkách malotřídní školy spíše nadprůměrnou úroveň.

2. Odborné a pedagogické řízení

1. Organizační struktura

Organizační struktura je velmi jednoduchá. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny v pracovních smlouvách a upřesněny před zahájením nového školního roku.

Ředitel školy pouze kontroluje dodržování povinností určených pracovními smlouvami a pracovním řádem. V denní praxi uplatňuje participativní styl řízení jehož důsledkem je atmosféra důvěry, klidu a spolupráce. Rada školy není zřízena.

2. Personální struktura

Ředitel školy má odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyučování na I. stupni základní školy. Celková odbornost výuky, zejména v naukových předmětech, je 50 %, protože druhá učitelka a vychovatelka jsou absolventkami střední pedagogické školy oboru vychovatelství a učitelství pro mateřskou školu. Z tohoto důvodu však mohou velmi dobře vyučovat předměty výrazně výchovného charakteru. Obě do školy dojíždějí, pan ředitel bydlí v obci. Školnice-uklizečka připravuje dobré podmínky pro práci pedagogických pracovníků a dětí.

O akcích určených dalšímu vzdělávání učitelů jsou všichni informováni prostřednictvím sdělení školského úřadu. Ředitel školy absolvoval dlouhodobé kurzy anglického jazyka a školského managementu, zbývající pedagogické pracovnice se zúčastnily ve šk. r. 1997/1998 pouze kurzu asertivity. Jedna učitelka, v současné době na mateřské dovolené, dálkově studuje pedagogickou fakultu.

Odborné a pedagogické řízení, organizační a personální struktura mají standardní, průměrnou úroveň, běžnou ve školách stejného typu.

3. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Ředitel školy má velký počet přesčasových hodin, protože vyučuje anglický jazyk ve 4. ročníku, vede přípravný kroužek anglického jazyka v nižších třídách a nácviky nápravy čtení u dětí s vývojovými poruchami učení. Hospitovat může pouze v těch předmětech, které v jeho třídě vyučuje druhá učitelka nebi vychovatelka (prvouku, výtvarnou a hudební výchovu). Jeho kontrolní činnost je proto založena na denním sledování přípravy a výsledků práce kolegyň. Vzniklé problémy řeší dohodou a neformálními odbornými konzultacemi. Hodnotí každou snahu o zlepšení či zavedení nového způsobu práce a podle možností daných v rozpočtu školským úřadem i finančně ocení. Stálá kritéria pro přidělování nenárokových složek platu však zatím nemá stanovena.

Kontrolu studijních výsledků žáků provádí ředitel školy ve své třídě běžnými metodami a prostředky. O výsledcích žáků druhé třídy je informován denně a při jednáních pedagogické rady.

Kontrolní systém je založen na denním sledování všech pracovníků školy. Má průměrnou úroveň.

4. Informační systém - vnitřní a vnější

Všechny potřebné informace uvnitř školy jsou předávány ústní formou v průběhu dne, nebo jsou vyvěšeny na nástěnce ve sborovně.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí na třídních schůzkách (třikrát ročně) a prostřednictvím žákovských knížek či notýsků. Pozitivy jsou dobrovolná účast některých rodičů na akcích školy a vydávání zpravodaje „Hořáteváček“ ve spolupráci se zřizovatelem. Do vnějšího informačního systému dále patří běžná jednání se zřizovatelem, Sborem pro občanské záležitosti, místní mateřskou školou, školským úřadem a spádovou základní školou v Nymburce.

Informační systém je funkční. Spolehlivě zajišťuje předávání všech potřebných informací, jak uvnitř, tak i vně školy. Úroveň vnitřního informačního systému je průměrná, úroveň vnějšího informačního systému je nadprůměrná.

5. Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy dle § 38a odstavce 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů je úplná, vedená na předepsaných tiskopisech. Ředitel školy byl upozorněn na menší administrativní chyby při jejich vyplňování

Vedení povinné dokumentace má průměrnou úroveň.

6. Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Ze zahajovacího výkazu vyplývá, že vyučování probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod č. j. 16 847/96-2. Při kontrole však byly předloženy učební plány a osnovy, které se používaly při postupném přechodu pátého ročníku ke druhému stupni základní školy ve šk. r. 1995/1996 č. j. 16 663/94-23-22. Je proto nutné provést důkladné porovnání obsahu učiva ve všech předmětech v obou dokumentech a vyučovat důsledně podle osnov výše uvedeného vzdělávacího programu. Učební plán pro všechny ročníky je v pořádku. V rozvrhu hodin mají v jednom dni žáci

prvého ročníku více jak čtyři hodiny. Z organizačních důvodů však nelze tuto situaci řešit jiným způsobem. V jedné třídě se společně učí pět žáků prvního a sedm žáků třetího ročníku, ve druhé třídě potom tři žáci druhého a dva žáci čtvrtého ročníku.

Učební osnovy předložené při kontrole neodpovídají schválenému vzdělávacímu programu. Jejich plnění je proto nevyhovující.

7. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola nemá právní subjektivitu. Hospodaří jako rozpočtová organizace zřizovatele. Mzdy zpracovává, na základě podkladů dodaných školou, příslušné oddělení školského úřadu.

Neinvestiční prostředky z rozpočtu přiděleného školským úřadem na nákup učebnic a dalších pomůcek pokrývají požadavky školy v plném rozsahu. Zvýšený normativ pro žáky s vývojovými poruchami učení je škole přiznán od letošního školního roku.

Při škole sice neexistuje registrované občanské sdružení rodičů, ale rodiče přispívají škole na činnost tím, že zakupují různé drobné potřeby pro vyučování. Menší částku získává škola i prodejem již uvedeného zpravodaje. Také zřizovatel přispívá škole pravidelnou částkou na nákup pomůcek a mimoškolní akce. Jednání s místními sponzory se připravuje.

Efektivnost využívání finančních prostředků je spíše nadprůměrná.

B) PODMÍNKY A PRŮBĚH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Během inspekce jsem vykonal jednu hospitaci v hodině matematiky (první a třetí ročník) a jednu hospitaci v hodině českého jazyka (druhý a čtvrtý ročník).

Vzhledem k těmto předmětům a počtu žáků jsou prostorové podmínky v obou třídách výborné. Rovněž vybavení učebnicemi, pracovními sešity a pomůckami bylo nadprůměrné.

Celkový stav školní budovy je průměrný, byla opravena část fasády při vchodové zdi. Zřizovatel nemá prostředky na požadovaná zlepšení podmínek pro výuku. Ke škole přiléhá školní zahrada. Její stav je podprůměrný, protože chybí odborná péče o stromy a pravidelná údržba travní plochy.

Materiálně-technické podmínky jsou spíše nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Pracovní prostředí žáků ve třídách je velmi příjemné a odpovídá všem základním hygienickým a antropometrickým normám. V pořádku jsou také školní jídelna a sociální zařízení. Pro potřeby pohybové relaxace žáků by se dala využít i školní zahrada. Pitný režim škola nezajišťuje. Výzdobu školy tvoří především velmi dobré výtvarné práce žáků. Ve škole byl vzorný pořádek a uklizeno. Velmi dobré je pracovní prostředí učitelů ve sborovně.

Pozitivní přístup učitelů k žákům vytváří ve škole vhodné sociální klima nutné pro úspěšnou práci (dále viz části B 5 a B 6).

Psychohygienické podmínky pro práci školy jsou spíše nadprůměrné.

3. Hodnocení personálních podmínek

Bylo provedeno v části A 2. Matematika byla vyučována učitelem s odbornou a pedagogickou způsobilostí, český jazyk učitelkou bez odborné způsobilosti.

Personální podmínky pro výuku jsou zatím průměrné.

4. Plnění učebních osnov

Viz část A 6.

5. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Učitelé poskytují žákům dostatek příležitosti k rozvoji základních komunikačních dovedností, motivují žáky častou pochvalou a zajímavými formami procvičování učiva, vedou je ke vzájemné pomoci a spolupráci, vhodným způsobem rozvíjejí jejich myšlení, fantazii a tvořivost, zajišťují v případě potřeby individuální pomoc (především žákům s vývojovými poruchami učení), nezapomínají na zařazování relaxačních chviliek a časté střídání zaměstnání.

Práci vyučujících v těchto hodinách hodnotím jako vynikající.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V hodinách převažovala samostatná práce žáků. Tato forma výuky klade nemalé nároky na udržení jejich pozornosti a soustředěnosti. Žáci však pracovali se zájmem, chutí a snahou vyhovět všem požadavkům učitelů. Kromě pracovních, mají rovněž velmi dobré i návyky základů společenského chování. V žákovských knížkách jsou výsledky jejich práce hodnoceny většinou velmi dobře. K pozitivům patří pravidelná slovní hodnocení výsledků žáků prvního ročníku v prvním pololetí, která mají výrazně formativní charakter a ovlivňují žádoucím směrem vztah žáků ke školní práci. Dobré výsledky školy, srovnatelné i se žáky z prvního stupně plně organizovaných škol, potvrzuje i porovnání prospěchu žáků provedené ČŠI v ZŠ v Nymburce, Tyršově ulici, kde žáci z Hořátkve pokračují ve školní docházce. Tento průzkum je přílohou inspekční zprávy.

Výsledky vyučování jsou, na základě sledování práce žáků v hodinách a jejich klasifikace v žákovských knížkách, nadprůměrné.

7. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

K nabídkám školy nad rámec základního vzdělávacího programu patří péče o tři děti s vývojovými poruchami učení v době mimo vyučování a práce kroužku zaměřeného na přípravu výuky anglického jazyka. Samozřejmě, ne vždy oceněnou všemi rodiči, se staly zimní ozdravné pobyty žáků na horách (výuka spojená s lyžařským výcvikem), vícedenní letní školní výlety, organizování základního plaveckého výcviku.

Ve školním roce 1997/1998 pedagogičtí pracovníci školy připravili a realizovali se žáky dalších 11 kulturních a sportovních mimoškolních akcí (školní soutěže, okresní závody, divadelní představení, výtvarné soutěže, spolupráce s dětským časopisem).

Tradičně velmi dobrá a oboustranně užitečná je spolupráce školy s místním Sbořem pro občanské záležitosti a mateřskou školou.

Nabídka dalších aktivit, které významně ovlivňují a doplňují výchovně-vzdělávací práci školy, je dostatečně široká a pestrá. Činnost školy v této oblasti hodnotím jako vynikající.

8. Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina, ve které bylo ke dni inspekce zapsáno k pravidelné docházce 13 žáků. Paní vychovatelka má odbornou a pedagogickou způsobilost pro práci v mateřské škole. Povinná dokumentace školní družiny je v pořádku. Družina má ke své činnosti velmi dobré materiálně-technické podmínky a svoji činností vhodně doplňuje práci školy.

Činnost školní družiny hodnotím jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Řízení školy má celkově spíše nadprůměrnou úroveň. K pozitivům patří především snaha a zájem ředitele o vybudování a udržení prestiže školy v obci, o cílevědomé zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti členů pedagogického sboru, o smysluplné naplňování volného času žáků. Je však nutné, aby ředitel školy využil své znalosti získané studiem školského managementu ke zlepšení své plánovací, kontrolní a administrativní činnosti.

Zřizovatel připravuje, dle svých finančních možností, dobré materiálně-technické podmínky pro práci školy.

Průběh a výsledky vzdělávání žáků hodnotím jako nadprůměrné.

razítko

Jaroslav Richter v. r.

V Nymburce dne 12. května 1999

Přílohy: Porovnání prospěchu žáků

Inspekční zprávu jsem převzal dne: 13. května 1999

razítko

Podpis ředitele školy: Milan Vydra v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecní úřad Hořátev	17. května 1999	036 126/99-2453
Školský úřad: Nymburk	17. května 1999	036 127/99-2453
Rada školy:	není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
17. května 1999	036 124/99-2453	Ředitel školy neměl žádné připomínky ke zprávě. Zpráva o odstranění zjištěných nedostatků - viz písemná forma přílohy k protokolu.